

عنوان مقاله:

محیط زیست، حقی برای تمام نسل ها (از دیدگاه اسلام و احادیث)

محل انتشار:

اولین همایش ملی برنامه ریزی، حفاظت، حمایت از محیط زیست و توسعه پایدار (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 9

نویسندگان:

مهران مسلمی بورخیلی - دانشجوی کارشناسی ارشد زمین شناسی زیست محیطی دانشگاه پیام نور مشهد

مصطفی مسلمی بورخیلی - دانشجوی کارشناسی پرورش و تولید گل و گیاهان زینتی، دانشگاه علمی کاربردی سلمان شهر

مریم مسلم بورخیلی - کارشناس علوم تجربی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری

خلاصه مقاله:

هر شخصی امانتدار منابعی است که نسلهای آینده بشر بدان نیاز دارد و نه تنها در برابر کسانی که در حال حاضر در پناه آنها زندگی می کنند، بلکه در برابر همه بشریت و برای همیشه متعهد است. از دیدگاه دین اسلام انسان باید در بهره برداری از منابع، نه تنها به حقوق افراد جامعه توجه داشته باشد (عدالت درون نسلها) بلکه به حقوق نسلهای آینده که جنین منابعی ضامن حیات و بقای آنها می باشد، نیز توجه کامل مبذول دارد (عدالت بین نسلها). مباحث و موضوعات مربوط به محیط زیست از جمله ضرورت های زمان ما می باشد و این به دلیل استفاده بی رویه و غیراصولی از منابع طبیعی و آلودگی شدید محیط زیست طبیعی است. پیشرفت های تکنولوژیک بی سابقه بشر از یک سو، ضعف حس مسئولیت پذیری و اخلاق از سوی دیگر و سرانجام رقابت کنترل نشده اقتصادی بین کشورها و شرکت ها زمینه های چنین وضعیتی اسفناک و نگران کننده را پدید آورده است. این در حالی است که تخریب عمدی یا غیرعمدی محیط زیست در برخوردهای داخلی و بین المللی موجب آسیب های جبران ناپذیر به محیط زیست طبیعی می شود. همه اینها موجب توجه ویژه به محیطی شده است که برای ادامه حیات بشری ضروری است. حقوق بین الملل، که برقراری نظم بین المللی در پرتو صلح و امنیت و همکاری کشورها مهمترین هدف آن است، نیز در چند دهه اخیر در این زمینه توسعه نسبتاً قابل توجهی داشته است، به اندازه ای که امروزه رشته حقوق محیط زیست در کنار سایر رشته های حقوقی تدریس می گردد. اسلام به عنوان آخرین دین جهانی، در حمایت از محیط زیست سابقه ای دیرینه و کهن دارد، به علاوه آنکه الزامی بودن آموزه های دینی نکته مثبت این گونه حمایت ها به شمار می آید. توجه به محیط زیست در اسلام با بصیرت نگری به آیات الهی گره خورده است و این نکته به حمایت از محیط زیست تقدس داده است. سوای از جنبه های اخلاقی و معرفتی توجه به طبیعت که ناشی از نگاه توحیدی، یکپارچه دانستن هستی و احترام به آن است فقه اسلامی، که سامان دادن زندگی متعارف را نیز به عهده دارد، محیط طبیعی را در پرتو حمایت خود قرار داده است. در مجموع حاکمیت اسلام از محیط زیست از برجستگی ها و افتخارات دین اسلام به شمار می آید، به نحوی که امروزه نیز با تمام پیچیدگی های علوم زیست محیطی و روش ها و متدهای حمایت از آن می تواند کارساز و راهگشا باشد. در این رابطه باید یادآور شد که خطرات زیست محیطی روز به روز گسترده تر و پیچیده تر می شوند و در نتیجه برای حمایت از محیط زیست طبیعی به اجتهاد پویا و بصیرت در احکام با توجه به روح اسلام برای رویارویی با چنین وضعیتی نیازمندیم. این تحقیق صرفاً به حمایت از محیط زیست از دیدگاه فقه اسلامی پرداخته و مسئولیت کشورهای اسلامی را مورد توجه قرار می دهد.

کلمات کلیدی:

محیط زیست، اسلام، قرآن، حقوق، همگان، طبیعت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/253102>

